

סביבה ומדע

צפו: צבי יבשה שהוחזקו בשבייה משוחררים לשטח טבעי

בעלי החיים הועברו לאיים אקולוגיים מתוחמים עם משדר על גבם במסגרת מחקר ראשון בישראל הבוחן את מאפייני תנועתם ויכולת הישרדותם בטבע. נועם לידר, רשות הטבע והגנים: "לפי תוצאות המחקר, אנו מקווים שנוכל לגבש מודל השבה לטבע עבור צבי יבשה רבים שהוחזקו בשבי או נפצעו ושוקמו ועד כה לא ניתן היה לשחררם חזרה לטבע בבטחה"

9 תגובות

נעה פישר | אתמול | 15:22

האזינו לכתבה 5 דקות

Promoted Links by Taboola

זו רשימת ההטבות שמגיעות לפנסיונרים - בדוק מה מגיע לך ואושר לפרסום: מסלול פנסיה יאפשר לבעלי 150,000 דולר לקבל שכירות לטווח של 10 ש...

Channel22

המשטרה: סוכלה הברחת צבים ולטאות לארץ בתוך גרביים

סביבה ומדע

15 צבי יבשה, מין המוגדר כיום בסכנת הכחדה, שוחררו היום (שלישי) עם משדר על גבם לאיים אקולוגיים מתוחמים באזור בית הספר "הכפר הירוק" שברמת השרון, המדמים שטח טבעי פתוח. זאת, במסגרת מחקר נרחב שמתבצע לראשונה בישראל.

מטרת המחקר היא לבחון מודל השבה חדשני לצבי יבשה שהוחזקו בשבייה או כאלה שהועברו מהטבע על ידי אזרחים לטיפול בבית החולים לחיות בר, לעיתים שלא לצורך. המשדרים שעל גבי הצבים יאפשרו מעקב ולימוד של דפוסי תנועתם במרחב טבעי ובחינת הישרדותם לאחר ההשבה.

8 צפייה בגלריה

שחרור צב (צילום: נעה פישר)

את צבי היבשה שחררו תלמידי כיתה ח' מבית הספר הכפר הירוק. הם לוקחים חלק פעיל במחקר, שמטרתו היא לבחון פתרון לבעיה חמורה שמאיימת על אוכלוסיית צבי היבשה בישראל, שנובעת מכך שאנשים רבים שפוגשים צבי יבשה בטבע לוקחים אותו לביתם בניגוד לחוק, ומחזיקים אותם בשבי.

מדובר בשיתוף פעולה של רשות הטבע והגנים, תוכנית מנהיגות סביבתית של בית הספר הכפר הירוק, ד"ר אופיר לוי מבית הספר לזואולוגיה באוניברסיטת תל אביב ובית החולים לחיות בר של רשות הטבע והגנים והספארי ברמת גן.

(צילום: נעה פישר)

נגה ברוסקין, תלמידה שלקחה חלק בשחרור הצבים, אמרה שמדובר בפעילות חשובה. "אלו צבים שהוחזקו על ידי אזרחים, או עברו שיקום לאחר פציעה. מאוד חשוב שנשחרר אותם ונביא אותם למקום המחייה הטבעי שלהם, ללא התערבות האדם אני שמחה לקחת חלק בשחרור, כי זה פעולה זו יכולה להתגלגל לדורות הבאים לסייע לעוד ועוד צבים"

ברוסקין הוסיפה ש"לימודי הסביבה מאוד חשובים, במיוחד לאור ההתחממות הגלובלית. ככל שלומדים על כך בגיל מוקדם יותר – כך המצב יהיה יותר טוב בעתיד, כי ידע מוביל לפעולה".

צב עם משדר לאחר השחרור (צילום: נעה פישר)

תלמידי בית הספר הכפר הירוק ששחררו את הצבים (צילום: נעה פישר)

ברשות הטבע והגנים מציינים כי צב שנלקח מהטבע שקול לצב מת, זאת מאחר וניטלת ממנו האפשרות להמשיך להתרבות ולתרום להמשכיות האוכלוסייה ולרוב הוא לא מטופל כפי שצריך, גדל באופן לקוי ואף נחשף למחלות באופן שיקשה עליו גם בעתיד לחזור לטבע הפתוח.

לדברי ד"ר נעם לידר, מנהל אגף אקולוגיה ברשות הטבע והגנים, "צבי יבשה שהוחזקו בשבי בבתים של אנשים, אפילו לתקופה קצרה, או כאלה שהועברו על ידם לטיפול בית החולים לחיות בר, לעיתים שלא לצורך, סובלים לעיתים קרובות ממחלות נשימתיות מדבקות ואחרות כתוצאה מהחזקתם בשבי. שחרורם לטבע באופן לא מבוקר עלול להדביק אוכלוסיות נוספות של צבי יבשה בטבע הפתוח ובכך לסכן עוד יותר את אוכלוסיית הצבים, המצויה בסכנת הכחדה. בשל כך, על אף הרצון להשיבם חזרה אל הטבע, לא ניתן לעשות זאת נכון לעתה בביטחה.

צבים רגע לפני השחרור (צילום: נעה פישר)

עוד הוסיף לידר כי על פי "תוצאות המחקר, על פי תוצאותיו, אנו מקווים שנוכל לגבש מודל השבה לטבע מיטבי עבור צבי יבשה רבים שהוחזקו בשבי או נפצעו ושוקמו ועד כה לא ניתן היה לשחררם חזרה לטבע בביטחה".

לדברי רוני שושן, ממובילי תכנית מנהיגות סביבתית בבית הספר הכפר הירוק, "למחקר שזכה לברכתה של רשות הטבע והגנים, אישורה ופיקוחה, קיים גם מרכיב חינוכי חשוב, שבו תלמידי בית-הספר הם אלו המבצעים את המעקב אחר הצבים, והם שותפים לכל שלבי הבדיקה, החל מגידולם של הצבים במתחם ייעודי, תיוג ומשדור וכן מעקב וניתוח הנתונים. ההשבה לטבע במסגרת המחקר מתבצעת באזור הכפר הירוק בשטח טבעי תחום שהוכן על ידי התלמידים ושנועד למנוע מהם מעבר לאזורים אחרים בשלב זה ונמצא מתאים ליישום המחקר. אני מודה לשותפים לפרוייקט בהם גם קרן ברכה ובית הספר הבין לאומי אמיס שסייעו במימון חלקי של המשדרים". ששון ביקש גם להודות לקרן ברכה ולבית הספר אמיס, שתרמו כסף לפרוייקט בנוסף לרשות הטבע והגנים.

צב עם משדר לאחר השחרור (צילום: נעה פישר)

השטח אליו שוחררו צבי היבשה (צילום: נעה פישר)

צב היבשה המצוי (*Testudo graeca*) הוא השכיח והמוכר בין צבי ישראל. מין זה נפוץ גם בצפון אפריקה ובחלקים של מזרח אסיה ודרום אסיה. עיקר מזונו ממקור צמחי, אך הוא טורף גם שלשולים ורכיכות וניזון גם מפגרים. הוא מאכלס מקומות מחיה מגוונים, אך מעדיף לשהות בין צמחים או בין סלעים. תנועתו אטית והוא מיטיב להתחפר. הוא פעיל באביב, בקיץ ובסתיו, בעיקר בשעות היום. בחורף פעילותו מצומצמת והוא נמצא בתרדמה, כשהוא מחופר בקרקע, במשך חודשים מספר

השטח אליו שוחררו צבי היבשה (צילום: נעה פישר)

האיום העיקרי על הצב המצוי בישראל הוא אובדן בית הגידול בשל לחצי פיתוח ותשתיות המצמצמים את השטחים הפתוחים והטבעיים. בתוך כך הצבים נפגעים גם משריפות ומדריסות של כלי רכב שונים בשטח הפתוח הפוגעים גם בצבים וגם בקיניהם. התפרצותם של מינים כמו עורבים אפורים ושועלים מגבירה את הטריפה של פרטים צעירים ושל ביצים.

ד"ר יגאל הורוביץ, וטרינר הספארי ומנהל בית החולים לחיות בר של הספארי רשות הטבע והגנים, פוגשים המטפלים חדשות לבקרים צבים רבים שהוחזקו באופן בלתי חוקי בבתיים של אזרחים. הצבים הללו מגיעים עם בעיות שונות הכוללות קשיי נשימה, רככת של השריון והעצמות, פציעות ושברים. צבים כאלה עוברים טיפולים ארוכים שכוללים מתן מזון מתאים, תרופות, משככי כאבים, תוספות של ויטמינים ואנטיביוטיקה ובנוסף אמבטיות שמש כדי לחזק את שריונם הרך. כאשר מדובר בזוחלים תהליך הריפוי שלהם הוא איטי מאוד ולכן לא פעם, נדרש אשפוז ארוך מאוד. צריך להבין שגידול של צבים בבית יוצר נזק מתמשך שפוגע לעיתים בתהליך ההשבה אל הטבע."

נושאים קשורים

רשות הטבע והגנים בעלי חיים צב

